ӨЙҮҮН ЭДЭР ЫЧЧАТ БҮТҮН ДОЙДУ ҮСТҮН, ЧОВОО ДОЛГУН КҮРДҮК, ТҮРАН ХААМСАР КҮНЭ

СОВЕТСКАЙ СОЮЗ КОММУНИСТИЧЕСКАЙ ПАРТИЯТЫН КИИН КОМИТЕТЫН ПЛЕНУМУН ТУҺУНАН *информационнай иһитиннэрии*

1967 сыл бэс ыйын 20 күнүгэр ССКП Киин Комитетын Пленума аҥылынна.

Пленум кэрэр болпуруостара:

1. Израиль Ближнэй Востокка агрессиятынан сибээстээн Советскай Союз политикатын туһунан.

2. Улуу Октябрьскай социалистическай революция 50 сыла туолуутун ар тезистэр тустарынан.

Пленум бастакы болпуруоска—„Израиль Ближнэй Востокка агрессиятынан сибээстээн Советскай Союз политикатын туһунан“ ССКП КК Генеральнай секретара таб. Л. И. Брежнев дакылаатын иһиттэ.

Кэпсэтиигэ тыл эттилэр: Украина Компартиятын КК Бастакы секретара П. Е. Шелест, Казахстан Компартиятын КК Бастакы секретара Д. А. Кунаев, ПСБСКС председателэ В. В. Гришин, ССКП Москва куораттааҕы комитетын бастакы секретара Н. Г. Егорычев, Донецкай уобалас Киров аатынан металлургическай заводун сталевара В. В. Холявко, ССКП Ленинградтааҕы обкомун бастакы секретара В. С. Толстиков, ССРС Наукаларын Академияларын Президена М. В. Келдыш.

ССКП КК Пленума үлэтин салҕаан ыытар.

★ ★

ХНТ Генеральнай Ассамблеятын суһал ыҥырыылаах сессиятыгар

НЬЮ-ЙОРК, бэс ыйын 19 күнэ (ССТА). Советскай Союз инициативатынан ыҥырыллыбыт ХНТ Генеральнай Ассамблеятын суһал ыҥырыылаах аналлаах сессията бүгүн үлэтин саҕалаата. Кини Израиль сэриилэрин туох да уталыытыта суох тупсуу линиятын тас өттүгэр төттөрү таһаарыы уонна Израиль арабскай государстволары утары агрессиятын содулларын суох гыныы туһунан боппуруоһу дьүүллэһэр.

Бу боппуруоһу дьүүллэһиигэ бастакынан советскай делегация баһылыга ССРС Министрдэрин Советын Председателэ А.Н. Косыгин тыл эттэ.

Израиль сэриилэрэ былдьаан ылбыт территорияларын салгыы ылан олороллорун тухары, диэтэ Советскай правительство баһылыга, агрессия содулларын суох гыныыга суһал дьаһаллар ылыллыахтарыгар диэри, байыаннай иирсээн хайа баҕарар мүнүүтэҕэ саҥа күүһүнэн күөдьүйэн тахсыан сөп.

Агрессия сиэртибэтинэн буолбут арабскай дойдулар сэбиэдиссэйдэрэ саба түһүү түмүгэр кэһиллибит суверенитеттарын, территориялара биир кэлимин уонна сокуоннай интэриэстэрэ уталытыыта суох толору чөлүгэр түһэриллиитин көһүтэр быраабылаах тахтар.

Ол аата, салгыыр А.Н. Косыгин, туох ханнык иннинэ бүгүн саамай тыын боппуруоһунан Израиль сэриилэрин былдьаан ылбыт территорияларыттан теттөрү таһаарыы буолар. Бу боппуруоһу быһаарбакка эрэ Ближнэй Востокка тыҥааһыны сымнатыахха табыллыбат.

Сессия кырдьык туһугар, эйэ туһугар бэйэтин быһаарыылаах тылын этиэх тустаах.

А.Н. Косыгин резолюция бырайыагын киллэрдэ. Онно Израиль агрессивнай дьайыылара, ХАР, Сирия, Иордания территорияларын сорҕотун окупациялааһыны салҕаан ыытара быһаарылаахтык сэмэлэнэр. Резолюция бырайыагар Израиль бэйэтин сэриилэрин ыйыллыбыт государстволар территорияларыттан туһсуу линиятын тас өттүгэр ханнык да кэпсэтиитэ, уталытыыта суох таһаарыы модьуйуллар.

Резолюция итини тэҥэ Куттал суох болуутун Совета бэйэтин өттүгэн Израиль агрессиятын содулларын суох гынарга түргэн уонна быһаарылаах дьаһалы ылларыгар ыҥырар.

„Космос-166“ көтүүтэ

1967 сыл бэс ыйын 16 күнүгэр Советскай Союзка „Космос-166“ Сир искусственнай аргыһын ‘уочараттаах ыытыы буолла. Аргыска 1962 сыл кулун тутар 16 күнүгэр ССТА биллэрбит программатыгар сөп түбэһиннэрэн космос куйааһын салгыы чинчийэргэ аналлаах научнай аппаратура туруорулунна.

ҮӨРДЭР СОНУН

Уудьаттан үөрдэр сонун кэллэ. Уудьа табаһыттака юбилейдаах сылга үрдүк көрдөрүүну ситистилэр. Төрөтүү түмүгүнэн учаастак опыттаах табаһыта Лукинов И. Н. ‘салайар ыстаадата хас сүүстүү ийэ сачарыы табаттан 94,07 тугуту ылан бастыҥ көрдөрүүлэннэ. Эдэр коммунист Степанов С.Е. салайаччылаах ыстаада табаһыттара сүүстүү ийэттэн 92,24 тугуту, Саха АССР Верховнай Советын депутата Николаев В.С. салайаччылаах ыстаада 91,85 тугуту, оттон кырдьаҕас коммунист Николаев М.К. бригэдьиирдээх ыстаада 90,57 тугуту ылан эбэһээтэлистибэлэрин лаппа аһардылар.

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП ӨЛӨӨННӨӨҔҮ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭҺИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

Тахсара 11 сыла
№ 50 (1023)
Бэс ыйын
23
күнэ
БЭЭТИНСЭ
1967 сыл
Сыаната 1 харчы

ӨЙҮҮН—СОВЕТСКАЙ ЫЧЧАТ КҮНЭ

Бэс ыйын бүтэһик баскыһыанньатыгар биһиги дойдубут бары муннуктарыгар Советскай ыччат күнэ бэлиэтэнэр. Бу күн мөлүйүөнүнэн уолаттар уонна кыргыттар үлэҕэ, үөрэххэ, общественнай олоххо ситиһиилэрин демонстрациялаан көрдөрөллөр. Бу күнү олохтоохун—партия уонна правительство эдэр көлүөнэҕэ кыһамньыларын, кинини итэҕэйэлларин, ыччар үтүөлэрин билиниилэрин туоһута. Коммунистическай партия ыччаты советскай норуот коммунизм иһин охсуһуутугар айымньылаах күүс быһыытынан сыаналыыр.

Советскай ыччат—кырдьаҕас көлүөнэ дьыалатын достойнай утумнааччы, аҕаларын, ийэлэрин революционнай, боевой уонна үлэҕэ үгэстэрин хайҕаллаах саҥалааччы. Ыччаттар семилетка сылларыгар, кырыс сири тиэрилиэ, гидроэлектростанциялары, доменной уонна мартеновскай оһохтору, чох шахталарын, газопроводтары, тимир суоллары, заводтары уонна саҥа куораттары тутууга элбэх опыты мунньуннулар. Үрдүк наҕараадаларынан бэлиэтэммит Братскай, Волжскай, Жданов, Кривой Рог, Норильскай, Руднай куораттар комсомолецтарын, ыччаттарын героическай үлэлэрэ ыччаттарга үтүө холобурунан буолар.

Саҥа пятилеткаҕа ыччаттарга улахан үлэлэр туралларын. Саҥа тутуулар аадырыстара—Тюмень небэ, Саха сирин алмааһа, Талнах рудота, Усть—Илимнэ энергетика саҥа гиганын тутуута, Нурекетаабы ГЭС, Нижнекамскайдаабы химкомбинат, о.д.а. саҥа тутуулар.

Уолаттар уонна кыргыттар хонууларга, ынах сүөһү иитиитигэр өрө көтөҕүллүүлээхтик үлэлииллэр.

Империализм утары, социализм, демократия, эйэ уонна норуоттар дөҕордоһууларын иһин аан дойдутааҕы хамсаһыҥҥа ыччаттар оруоллара улаатан иһэр. Азия уонна Африка сайдан эрэр дойдуларыгар ССРС уонна социалистическай дойдулар тыһыынчаннан эдэр специалистэрэ үлэлииллэр, ханааллары, быһыттары, заводтары уонна институттары туталлар, геологическай чинчийиилэри ыыталлар, тропическай ыарыылар көрдүгэннэрин кытта охсуһаллар.

Советскай ыччат улуу Октябрь 50 сыла туолуутун достойнайдык көрсөр иһин ситиһиилээхтик охсуһар.

Бырааһынньыгы көрсө

Оройуон ыччаттара, комсомолецтара бэйэлэрин кэрэ бэлиэ бырааһынньыктарын—Советскай ыччат күнүн „Юбилейдаах сылга үөрэ-көтө үрдүк таһаарыылаахтык үлэлиэҕиҥ!“-диэн девизтээх үрдэтиллибит эбэһээтилистибэ ылынан, ону толорор иһин дьүккүөрдээх үлэнэн көрсөллөр. Үгүс ыччаттар табаҕа, ынах сүөһү уонна кыыл иитиитигэр, түүлээх булдугар үтүө суобастаахтык үлэлиилэр. Совхоз Дьэлиндэ отделениетынааҕы 12 №-дээх таба иитэр ыччат комсомольскай ыстаада хассүүстүү ийэ, сачарыы табаттан 94,07 тугуту ылан бэртээхэй көрдөрүүлэннэ. Оройуон үлэһиттэрэ чулуу ыччаттар: табаһыттар В. Николаев, Н. Лганов, В.Степанов, булчут С.Топоров, ыанньыксыт Г. Илларионова ааттарынан киэн тутталлар.

Оройуон ыччатын сырдык суола аҕа көлүөнэ ыраяс ыллыгын устун баран иһэр. Оройуон ыччаттара, комсомолецтара дьоллоох олох туругурарын туһугар туох баар күүстэрин харыстаабакка охсуспут, үлэлээбит аҕаларын, ийэлэрин, аҕа табаарыстарын үтүө үгэстэрин утумнуурга, партия дьыалатыгар бэриниилээх буоларга кыһаналлар. Оройуоннааҕы комсомольскай тэриллэ В.И.Ленин төрөөбүтэ 100 уонна советскай былаас төрүттэммитэ 50 сылларын туолууларын көрсө ыыппыт үтүө дьыалаларыттан биирдэстэринэн Өлөөн-Дьэлиндэ маршурутунан 350 километрдаах „аҕаларбыт суолларынан“ хайыһарынан поход буолар. Ити походка 10 ыччат кыттыбыта. Бу күннэргэ оройуон 15 чулуу уолаттара, кыргыттара албан аат миэстэлэринэн поход кыттыылаахтарын республикатааҕы слетугар кытта Якутскайга бардылар.

Оройуон ыччаттарын иннигэр улахан соруктар туралларын. Ити соруктары толорор иһин биһиги ыччаттарбыт хоһуоннук үлэлиэхтэрэ, ыарахантан толлуохтара суоҕа диэн эрэннэриэххэ сөп.

К.И. СТАРОСТИН,
ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара.

ЭҔЭРДЭЛИИБИТ

Улуу Октябрь 50 сыллаах юбилейыгар ананан ыытыллыбыт көрдөрөн агитацияны республикатааҕы көрүү түмүгүнэн бу үтүөкэн дьыалаҕа активнай кыттыыларын иһин культура оройуоннааҕы дьиэтин директора К. П. Павлов Саха АССР культуратын министерствотын Бочуотунай грамотатынан, оттон совхоз рабочайа Иван Ильич Николаев профсоюзтар Саха уобаластааҕы советтарын президиумун Бочуотунай грамотатынан наҕараадаланнылар.

ЧЕЛЯБИНСКЭЙГЭ норуот туттар табаардарын быыстапката аҥылынна. Кини Советскай былаас 50 сылын туолуутугар аналлаах. Уобалас 115 предприятиелара 3 тыҥыынчаттан тахса оҥоҥуктары -тигиллибит таҥастары, атах таҥаҥын, диэ тэриллин, радионы, электротовардары, дьиэҕэ туттуллар предметтэри, о.д.а. көрдөрөллөр.

Быыстапкаҕа куорат уонунан тыҥыынча олохтоохторо сырыттылар.

СНИМОККА: холодильниктар, таҥас сууйар массыыналар, дьиэ тэриллэрэ турар саалатыгар.

БЫЛААНЫ ТОЛОРУУГА — БАРЫ КҮҮҺҮ

БЫЙЫЛ 10 тонна балыгы, 7000 курупааскыны, 800 устуука куҥу-хааҥы, 1600 кг. сугуну, 300 кг. отону, биир тонна хонуу луугун, 440 кг. кус-хаас уонна сүөҥү түүтүн соҕотуопкалыыр былааннаахпыт. Бу кырата суох былаан, кинини толоруу әлбәх тәрәәҥин үлэни әрәйәр.

Ааспыт сыллаахха олохтоох соҕотуопкалар былааннарын толорууга сөптөөх болҕомто ууруллубатаҕа. Ол түмүгэр былаан туолбатаҕа. Ити итәҕәс быйыл хатыланыа суохтаах. Юбилейнай сыл былааннара хайаан да бары көрүнәринэн толоруллуох тустаахтар.

Соторутааҕыта ССКП райкомун бюрота олохтоох соҕотуопкалар былааннарын толорууга туҥаайан, киэҥ суурааҕы ылынна. Ол уурааҕынан салайтаран, нәҥилиәктәрдәәҕи маҥнайгы сүҥүөх партийнай тәрилтәләр секретардара, нәҥилиәктәр Советтара уонна маҕаҥыыннар сәбиәдиссәйдәрә, продавецтар олохтоох соҕотуопкалар былааннарын толорууга наадалаах бары дьаҥаллары уталыппакка ылыахтаахтар.

Туох ханнык иннинә, сугуну, күөх луугу уонна балыгы туттарыы иҥин утары атылыаҥын усулуобуйатын нәҥилиәнньәҕә үчүгәйдик өйдөтүөххә наада. Ити усулуобуйа „Сардаҥа“ хаҥыат бәс ыйын 2 күнүнәәҕи нүөмәригәр бәчәәттәнән турар.

Иккиҥинэн, саа сәбин, булт тәрилин бастакы уочарат соҕотуопкаҕа куҥу-хааҥы, балыгы туттарарга дуогабардаах дьоҥҥо атылыаҥыахтаах. Быйыл саас сорох маҕаҥыыннар сәбиәдиссәйдәрә дуогабара, онуааҥан саатыгар билиәтә суох дьоҥҥо атылаан алҕаҥы оҥорбуттара. Инникитин ити алҕастаҥаарыллыбата сатанар. Олохтоох соҕотуопкалар былааннарын толорууга маҥнайгы сүҥүөх партийнай тәрилтәләр, нәҥилиәктәр Советтара, дьахталлар комитеттара көмөлөҥүөхтәрә диэн әрәнәбит.

С.Н.НУСУГУРОВ.
райпо бырабылыанньатын соҕотуопкаҕа председателын солбуйааччы э.т.

ДЬАҺАЛТА СУОҔУТТАН

Биҥиги оройуоммутугар сыллата хастыы әмә уонунан тыҥыынча кирпииччә үктәнәр. Урукку өттүгәр Өлөөн бөҥүөлүгүн таҥыгар үктүүрбүт. Ол куҥаҕан хаачыстыбалаах буолара. Дьә онон 1962 сыллаахха оройуонтан комиссия кәлән, Победа учаастагыттан 6 километр өрө бартәәхәй туой былаастаах миәстәни булбута. Сыллата ол сиргә кирпииччә үктәнәрә быҥаарыллыбыта.

Онно былырыын үктәммит аҕыс тыҥыынча устуука кирпииччә сарайга хаалбытыттан иккитыҥыынчатын быйылгы уу ылбыт. Итини таҥынан төҥө әмә буорту буолбут. Бу барыта совхоз салалтатын өттүттән сөптөөх кыҥаллыы, тәрийии суоҕуттан таҕыста. Ортотунан суоттаан көрдөххә биир киҥи икки ыйдаах үлэтэ таах халлааҥна көттө.

Кәләр өттүгәр үктәммит кирпииччәни итиннә кыстатар олус нэчооттоох буолсу. Сайын бәләмнәммит кирпииччәни бүтүннүүтүн күҥүн хаар чарааҥына массыынан, тракторынан оройуон кинигэр таҥыллыахтаах, тәрилтәләр бәйәләригәр сөптөөх кирпииччәни хаҥаанан кәбиҥиәх тустаахтар. Ол биллән турар сайыгны өрөмүөн үлэтин лаппа чәпчәтәр. Тәрилтә салайааччылара бу боппуруоҥу болҕомтолоругар ылаллара әрәйилләр.

С.ХРИСТОФОРОВ.

МАНЫ КИҺИ БАРЫТА БИЛИЭХТЭЭХ!

КӨМҮСКЭНЭРГЭ ҮӨРЭНИҢ

Көмүскэнии әрәллээх средстволарынан хорҕойор сирдәр (убежищелар) уонна саҥар сирдәр (укрытиелар) буолаллар.

Хорҕойор сир олорор, административнай уонна производственнай дьиэләр подвалларыгар, әбәтәр ананан тутуллар. Шахталар уонна хайаларга оҥоҥүллүбут араас хаҥыылар хорҕойор сирдәринэн туҥаныллыахтарын сөп.

Билиҥҥи хорҕойор сирдәр сир анныгар буолан, оттон эркиннәрә уонна үрүт сабыылара оҥуобай бөҕө матырыйааллартан оҥоҥулланнар ордук әрәллээхтәр. Кини икки киирәр уонна биир аварийнай тахсар ааннаах. Сүҥүрдүллүбүт салгын хорҕойор сиргә киирбәтин наадатыгар кинини тыын киирбәт гына оҥороллор. Сибиәҥәй салгыны килләрии фильтрдээх вентиляционнай системанан оҥоҥуллар.

Хорҕойор сирдәргә дьоннор уҥуннук олорор түбәлтәләригәр бородуукта сапааҥынан, иҥәр уунан уонна бастакы наадалаах предметтәринэн хааччыллаллар, итии, водопровод, каналиэация оҥоҥуллар, ыскаамыйалар уонна нааралар бәләмнэнилләллэр.

Эҥиги олорор уонна үлэлиир сиргититтэн чугас ханна хорҕойор сир баарын билэр буолуохтааххыт.

Саҥар сирдәр әҥигини сырдык сардаҥаларыттан, сууллар дьиәләр буордарыттан - кирпииччәләриттэн көмүскүүр, охсуулаах долгуну, өтөн киирәр радиацияны уонна радиоактивнай сардаҥалары аччатар дьоҕурдаахтар.

Боростуой саҥар сири бәйә түргэнник оҥоруон сөп. Бастаан траншеята хаҥыҥ, кини әҥигини көмүскүүр кыахтаах.

Бириәмәлээх буоллаххытына әркиннәрин хаптаҥынынан, тирәәбилләринэн бөҕөргөтүҥ. Бәрәбинәләринэн әбәтәр сиәрдийәләринэн сабыҥ, биир метргә диәри халыҥнаах буорда кутуҥ уонна сир кырсынан сабыҥ. Киирәр сиригәр бөҕө аанна, әбәтәр щиттә оҥоруҥ.

Тыа сиригәр саҥар сири кольцевой фашиналартан оҥоруохха сөп.

Сир аннынааҕы тутуулары, подваллары, спиләс дьаамаларын уонна оҕуруот аҥын уурар сирдәри саҥар сир оҥостуохха әмиә сөп.

Маннык саҥар сирдәргә салгыны салгын биәрәр средстволаах боростуой фильтр-поглотителләринэн ыраастыахха сөп.

Хайа промышленноҥа сайдыбыт оройуоннарыгар шахталар уонна атын хаҥыылар бастыҥ саҥар сиринэн буолаллар. Киниләри дьон олороругар анааҥ оҥоруохха сөп.

Хаҥан даҕаны, ханна даҕаны индивидуальнай көкүскэнэр средстволары умнуманг!

Көмүскэнии ордук универсальнай средстволарынан противогаз буолар.

Кини тыынар органнары, хараҕы уонна сирэйи әрәллээхтик көмүскүүр. Ол әрәәри, кини кәәмәйинэн сөп түбэҥәрин кыҥамньылаахтык талыҥ уонна үчүгәйдик оҥостуҥ. Итиниәхә әҥиги хайы-үйә сибилигин үөрэниәх тустааххыт.

Противогаз, кырдьык, эрэллээх, оттон өскөтүн кини суох буоллун?

Оччоҕуна промышленность оҥорбут быылы утаны Р-2 респираторын туҥарыҥ. Кини радиоактивнай быылтан киҥи тыынар салгынын ыраастыыр, синтетическай матырыйааллан оҥоҥуллубут мааскатыҥы майгыннаах буолар.

Өскөтүн респиратор әмиә суох буоллаҕына, быылы утары таҥас мааскатын бәләмнэниҥ. Мааскана өр туҥаныахха сөп, ол әрәәри, радиоактивнай веществоларынан сүҥүрдүллүбүт оройуонтан хас таҕыстаххыт ахсын кинини тәбиәххә уонна итии ууга сайгыахха наада.

Бааталаах маарыланан саба баанар таҥаҥы бәләмниир өссө дөбөҥ. Онно 50 сантиметр кәтиттәәх, 100 сантиметр уҥуннаах маарыла лоскуйун ылыҥ. Ортотугар 1—2 см халыҥнаах, 30 см уҥуннаах уонна 20 см кәтиттәәх баатата ууруҥ.

Туҥанаргытыгар кинини муннугутун уонна айаххытын үчүгәйдик сабар гына уруунуҥ. Аллара уҥуктарын төбөҕүт оройугар, оттон үөһәә уҥуктарын кәтәххитигәр илдьән баанаҥ. Мунур уҥуктатан ордук боростуой средстволары—хас да хос бүк тутуллубут таҥаҥы, соттору, саал былааты, дьахтар былаатын, о.д.а туҥаныҥ.

Радиоактивнай быылтан уонна бактериальнай средстволартан сон, накидка, плащ, көстүүм, комбинезон, баата куурка уонна бүрүүкә курдук таҥастар аҕыйах кәмнә әҥигини әмиә көмүскүүр кыахтаахтар,

Таҥнар таҥас көмүскүүр свойстволарын бүрүүкә уонна сиәх хайаҕастарыгар киләҥиктәри уонна түөскклапан оҥорон күүҥүрдүөххә әмиә сөп.

Төбөҥү уонна моойу харыстыырга таҥаҥынан капюшоннары тиктәр өр буолбатах.

Маннык таҥас сүҥүрдәр веществолартан быстах кәмнә әмиә көмүскүөн сөп, ол әрәәри, кини аналлаах суурадаҥынынан (мыылалаах-арыылаах әмульсиянан) илитиәххә наада. Кинини бәйә түргэнник бәләмниэн сөп. Икки литр ууну 60—70 кыраадыска диәри ититиҥ. Онтон 250—300 грамм үлтүрүтүллүбүт мыыланы суурайыҥ, 0,5 литр минеральнай әбәтәр үүнәәйи арыытын әбиҥ уонна өссө ититиҥ. Бу суурадаҥын биирдә туттарга сөп буолар. Таҥнар таҥас кытын бастаан бу суурадаҥыҥҥа илитиҥ, онтон ыгын уонна салгыҥҥа куурдуҥ.

Итинник бәләмнэнилли-бит таҥас әйигин химическәй сүҥүрдүллүбүт оройуонтан тахсаргытыгар көмүскүөҕә. Сүҥүрдүллүбүт салгыны таҥаскыт иҥигэ киллэримэҥ. Ырбаахыгын әбәтәр кууркаҕытын бүрүүкәҕит иҥигэр симиниҥ әбәтәр ыга курданыҥ, атаххыт уонна илиигит бэрбәәкәйдиринэн сиәххитин, бүрүүкәҕитин бобо быанан маанынан саҕаҕытын туруоруҥ уонна моойгутун саал былаатынан кытаанахтык әриниҥ, противогазта, әрәҥиинә, тирии әбәтәр таҥас (илитиллибит биристәәҥкитә кәтиҥ. Атах хытыгар әрәҥиинә әбәтәр көннөрү, ол әрәәри, холуоҥалаах атах таҥаҥын кәтәрэ гит ордук буолар.

Индивидуальнай противогаз химическәй уонна бәрәбәәскилиир бакыаттары, стерильнәй биинтәләри булунаргытын умнуманг. Киниләр бәйәҕитигәр әбәтәр тиҥ баарыстаргытыгар әмиә бастакы көмөҥү оҥорорго тугар наада буолуохтара.

Көмүскэнии индивидуальнай средстволары сатаан туҥанарга булгуччу үөрэниэххэ.

Удмурскай АССР пчеловода И. Е. Юшков.

Редактор Г. М. СЕМЕНО

РЕДАКЦІЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөөн бөҥүөлүгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Өлөөн оройуонуналаҕы типография Тахсар ахсаана 479 Сакааҥын №-рэ 50